

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика“ в Американски университет в България, гр. Благоевград.

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 10.10.2018 г. (Протокол № 25) по искане на висшето училище (вх. № 776/ 11.09.2018 г.).

На заседание, проведено на 05.07.2019 г. (Протокол № 22), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на утвърдената с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 07.03.2019 г. (Протокол № 5) експертна група в състав:

1. Проф. д.ик.н Бистра Боева, Университет за национално и световно стопанство – ръководител ЕГ
2. Доц. д-р Илияна Стоянова, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – член на ЕГ
3. Никита Йорданов, студент в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата от ПКЧНУ: доц. д-р Диана Ималова

Експертната група е извършила проверка в АУБ през периода от 04.04.2019 г. до 06.04.2019 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКЧНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“.

В Американския университет в България (АУБ) обучението по ПН 3.8 „Икономика“ е организирано и се осъществява в съответствие с мисията и свързаните с нея стратегически образователни цели и задачи на университета, разписани в Стратегическия план на АУБ за периода 2016-2020 г., като се отчитат особеностите на обучението по модела „Liberal Arts“. Основното звено по смисъла на ЗВО, което осъществява обучението в ПН 3.8 „Икономика“ е академичното направление и то изпълнява функциите на катедра по смисъла на чл. 26д, ал. 1 от ЗВО. В ПН 3.8 „Икономика“ се обучават студенти в ОКС „бакалавър“ по специалност „Икономика“ само в редовна форма на обучение.

АУБ има приета и публично огласена политика за осигуряване на качеството, като неразделна част от стратегическото му управление, която се прилага и при обучението в оценяваното професионално направление. Нейните правила и процедури по прилагане са разписани във вътрешните документи и Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав.

Във висшето училище се извършват регулярно вътрешни и външни одити (в т.ч. от Американски акредитационен орган - Комисията за институциите за висше образование (СИНЕ) към Асоциацията на училищата и колежите – Нова Англия) за оценяване функционирането на системата за управление на качеството, в т.ч.

качеството на обучението в професионалното направление, резултатите от които се огласяват на интернет сайта на АУБ, като при необходимост се предприемат конкретни действия за тяхното подобряване.

В АУБ се прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и образователната дейност на академичния му състав, която е развита в конкретни вътрешни нормативни актове и документи на университета.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”.

В АУБ има изградена организация за управление на качеството на образователната дейност, вкл. и в ПН 3.8. „Икономика”. Тя се основава на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав в АУБ, за чието функциониране са създадени съответни структури и са разработени конкретни политики, вътрешни нормативни актове, процедури и практики. Основна роля и отговорност за реализирането на политиката по управление на качеството имат първият заместник-ректор по академичната дейност, Одитната комисия към настоятелството на университета и Комисията по образователната политика. Във висшето училище обаче няма единен колективен орган за постоянна координация и контрол за функционирането, поддържането и развитието на системата за качеството, за оценяване на нейната ефективност и за предложения за усъвършенстването ѝ.

Периодично се провеждат семинари и обучения на академичния състав и административния персонал за обмен на опит относно осигуряване на качеството на образователния процес.

В АУБ се прилагат етични правила, гарантиращи академичните свободи, нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Тяхната формализация е отразена във вътрешно-университетските нормативни актове като Наръчника на преподавателите, Правилника за вътрешния ред, частта Етичен Кодекс и др. За спазването на етичните норми във висшето училище функционират Комисия по академична почтеност и Апелативна комисия. През оценявания период в Комисията по академична почтеност са разгледани 7 случая, свързани с нерегламентирано използване от студенти на научни разработки на преподаватели, плагиатство в студентски разработки, пристрастие при оценяване на дипломна работа и на изпит по конкретна дисциплина, по които са взети конкретни решения. Автентичността на текстовете в разработките на студентите се проверява със специализиран софтуер. Преподавателите са установили плагиатство на четирима студенти през периода.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”.

В ПН 3.8. „Икономика“ в АУБ се прилагат официално приети и публично огласени методически стандарти за учебната документация, базирани на конкретни национални и вътрешни нормативни актове, в които са определени и унифицирани изискванията за основните елементи на тази документация, както и процедурите за нейното обновяване. Връзката между целите на специалност „Икономика“ и индивидуалните цели на всяка дисциплина се оценява чрез карта на специалността, която е част от учебната документация. В АУБ периодично се събира и анализира информация от потребители на негови кадри за практическата подготвеност на студентите от професионалното направление, която се използва при актуализирането на учебните програми. При оценяването на академичните постижения на обучаващите се студенти в ПН 3.8. „Икономика“ се използват ясно определени, обосновани и предварително огласени оценъчни методи и критерии, които

позволяват обективно оценяване на знанията и уменията на студентите и придобитите от тях компетенции по отделните учебни дисциплини. Учебният план на специалност „Икономика“ е съвместим и сравним с плановете на подобни специалности, предлагани от други висши училища в страната и чужбина. Обучението в АУБ се характеризира със засилена практическа насоченост и целенасочено развиване на умения за ясно писмено излагане на научна аргументация. В университета се прилагат специфични процедури за контрол, анализ, оценяване, утвърждаване и обновяване на учебната документация, в т.ч. и на ПН 3.8. „Икономика“, като за целта функционират и съответните органи. През оценявания период периодично са извършвани актуализации на учебната документация на специалност „Икономика“, при които са участвали представители на студентите (средногодишно по 99 студенти) и 143 представители на потребителите на кадри. Студентите участват в този процес, както чрез оторизирани от студентското правителство представители в заседанията на академичните направления и Комисията по академичната програма, така и чрез регулярно провежданите анкетни проучвания. Мненията и препоръките на представители на бизнеса се събират както при срещи с ръководството на висшето училище, така и посредством ежегодното им анкетиране. Част от актуализациите са породени в резултат на анкетните проучвания и предложения от студенти и работодатели. Параметрите на учебната документация на специалност „Икономика“ отговарят на законовите изисквания.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”.

Висшето училище, вкл. ПН 3.8 „Икономика“, осъществява целенасочени дейности за стимулиране мотивацията на студентите при тяхното обучение в оценяваното професионално направление, които включват: висока степен на избираемост на дисциплини; съпътстващи академичната програма дейности, като клубове и студентски медии; включване на студентите в управлението на институцията чрез участие на техни представители в университетските комисии и Настоятелството; обучение в малки групи; учебна среда с подчертано дискуссионен елемент, разнообразие от методи за оценяване по дисциплините и непрекъснато оценяване по време на семестъра и др. Подготовката на студентите е осигурена с необходимите учебни и информационни ресурси.

Учебната документация на специалност „Икономика“ съответства до голяма степен на потребностите на практиката и се актуализира съобразно изискванията на пазара на труда. Отделя се сериозно внимание на практическата подготовка на студентите. Необходимата база за провеждане на практическо обучение е осигурена чрез сключени 69 договора с фирми и институции, в т.ч. в рамките на проект „Студентски практики – фаза I“. В АУБ, вкл. и за ПН 3.8 „Икономика“, се провеждат периодични проучвания на мненията на настоящи и завършили студенти относно удовлетвореността им от обучението. Провеждат се периодични проучвания на мненията на потребителите на кадри относно удовлетвореността от подготовката на студентите, които са провели учебни стажове при тях. В АУБ се прилагат съвременни методи за оценяване постиженията на студентите в професионалното направление. Методите за проверка, критериите за оценка и правила за оценяване на постиженията на обучаващите се студенти във висшето училище са конкретизирани в учебните програми по отделните дисциплини и са публично оповестени в Академичния каталог. Оценъчната система включва многокомпонентно оценяване - текущо оценяване, изпит по средата на семестъра и финален изпит, който е писмен. За някои от дисциплините се предвиждат серия от модулни изпити.

Осъществява се обратна връзка между преподавателите и студентите, която се реализира в учебните часове, в обявените часове за консултации с преподавателите, чрез индивидуално планирани срещи, както и чрез електронни средства – електронна поща, електронната платформа на АУБ e-learn и др. Преподавателите,

дават и писмена обратна информация на писмени задания, като освен оценка се дават и насоки за постигане на по-добри резултати.

Във вътрешните нормативни актове на АУБ е регламентирано осъществяването на текущ мониторинг и периодичен анализ на образователните процеси, с участието на представители на студентите и потребители кадри. В АУБ се прилага официално приета процедура за разглеждане на жалби на студентите, която е оповестена в академичния каталог. През оценявания период са разгледани 180 жалби, в т.ч. и предложения на студенти от университета като цяло, предимно свързани с оценяването и стипендиите.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

В АУБ е създадена добра организация за привличане, приемане, адаптиране и реализация на български и чуждестранни студенти, включително и в ПН 3.8. „Икономика“. Разработени са необходимите вътрешни нормативни актове за регламентиране на всеки етап и аспект на учебния цикъл на студентите, които са огласени на интернет сайта на университета. Създадени са добри условия и система за ориентация на кандидат-студентите от направлението.

През оценявания период в ПН3.8. „Икономика“ са се обучавали общо 569 студенти (при утвърден от ПКСНУ капацитет от 800 студенти), като от тях 50,6% са чуждестранни. Наблюдава се ежегодно намаляване на броя на обучаваните студенти. В рамките на оценявания период обучаваните български студенти са намалели с 43%, а при чуждестранните студенти този процент възлиза на 42%. През 2018/2019 г. това намаление достига около 50% при българските студенти, и около 60% - при чуждестранните. Поради това в настоящата процедура ВУ заявява намален образователен капацитет, възлизащ на 200 студенти. През периода в професионалното направление са се дипломирали 370 студенти, от които 44% са чуждестранни. Прекъсналите студенти през оценявания период са 12,3%, а отпадналите студенти по различни причини – 0,01% от общия брой на обучаваните студенти през този период.

В АУБ, вкл. и за оценяването направление, има регламентиран ред и организация по признаване на висше образование, завършени периоди на обучение и курсове в друг университет и при участие в програма за обмен. Осигурени са възможности за мобилност на студентите, в т.ч. и за студенти от ПН 3.8 „Икономика“, чрез сключени 60 договори по програма „Еразъм +“ и 140 договори по американската международна програма за студентски обмен (International Student Exchange Program – ISEP) и такива за сътрудничество или обмен с университети в САЩ. През оценявания период са осъществени 70 изходящи студентски мобилности по европейски и други образователни програми, от които 44 са с цел обучение, а 26 с цел практика. Нараства относителният дял на студентите, осъществили мобилност, като през учебната 2018/2019 г. той е 21%. Входящата мобилност за същия период средно годишно е 8%.

Създадени са възможности за включването на студентите в научноизследователска дейност (НИД) и в изпълнението на образователни и изследователски проекти. В рамките на оценявания период 118 студенти от ПН 3.8 „Икономика“ са участвали в изследователски проекти, а 17 - в образователни. Трина студенти са участвали съвместно с преподаватели в изследователски проекти и 10 в съвместни рецензирани и нерецензирани публикации. Самостоятелните участия в студентски конференции са 72. През периода е налице тенденция на нарастване на относителен дял на студентите, участвали в изследователски проекти и научни форуми, от общия брой на студентите.

Спазени са държавните изисквания по отношение на съдържанието на издаваните документи от АУБ за образование и квалификация.

АУБ разполага със система за регистриране и проследяване реализацията на

дипломиралите се в него студенти, вкл. и за студенти от оценяваното направление. Важна роля в това отношение имат отдел „Завършили студенти“, алумни организацията и центърът за кариерно развитие.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”.

АУБ има разработена и следвана политика за осигуряване на висококвалифициран академичен състав (Стратегически план на АУБ, правилници и ръководства). Управлението на качеството по отношение на преподавателския състав в АУБ, в т.ч. и в ПН 3.8 „Икономика“, се осъществява на основата на оповестени правила и формализирани прозрачни процедури, конкретизирани в: Правилник на АУБ, Ръководство за преподавателите; Наръчник на преподавателите (вкл. правилата за наемане на преподавателите и договорно правните отношения); Процедура за хабилитация съгласно българското законодателство и др.

В ПН 3.8 „Икономика“ профилиращите дисциплини се осигуряват от преподаватели на първи ОТД, като над две трети от дисциплините се водят от хабилитирани преподаватели от посочената квота, с което е спазено изискването на ЗВО. Констатира се намаляване на броя на академичния състав през оценявания период, което се обосновава от ВУ с намаляването на броя на студентите. От преподавателите, осигуряващи обучението по профилиращите дисциплини на договор с пълен преподавателски норматив в АУБ работят 6-ма преподаватели (4-ма хабилитирани и 2-ма нехабилитирани с ОНС „доктор“). Всички те имат квалификация, професионален опит и доказана изследователска активност в областта на професионалното направление и притежават съответните езикови компетенции.

АУБ разполага със система за атестиране на академичния състав. В рамките на оценявания период са проведени общо 10 атестации на преподаватели от ПН 3.8. „Икономика“. Процедурата обхваща два типа атестиране: на новоназначени преподаватели (след трети семестър от назначаването) и на преподавателите, последователно получили три или петгодишен договор (в последната година на договора).

В АУБ са осигурени финансови и организационни условия за повишаване на квалификацията и кариерно развитие на преподавателите в професионалното направление. За периода на оценяване има две хабилитации (доцентури) по българското законодателство на преподаватели от ПН 3.8. „Икономика“. Съществуват индивидуален фонд за развитие на преподавателска и изследователска дейност, както и фондове на конкурентен принцип/проектно финансиране - за участия в конференции, изследователска дейност и развитие на преподавателската дейност. Ползват се платени творчески отпуски (три за периода на оценяване).

Прилага се система за насърчаване и подпомагане на академичната мобилност в рамките на програмата „Еразъм+“, по други международни програми за обмен и по договори за двустранно сътрудничество и академичен обмен. Международната мобилност се подпомага и чрез фондовете за НИД. Има възможности да се ползва и фонда за проучване на Югоизточна Европа. През оценявания период са реализирани три изходящи и една входяща мобилности на преподаватели от направлението по програма „Еразъм+“. По фонда за ЮИЕ е нает един преподавател.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея”.

На преподавателите на ПОТД от ПН 3.8. Икономика в АУБ са осигурени добри условия и възможности за участие в научноизследователска дейност. ВУ е заложило количествени показатели за изпълнение на стратегическите си цели и инициативи в областта на научноизследователската си дейност, вкл. и за НИД в оценяваното

направление: нарастване на годишна основа с 10% на броя на реферираните публикации, както и същото процентно нарастване на интердисциплинарни университетски проекти и полеви проучвания. Осигурени са и финансови ресурси за насърчаване на изследователската дейност на академичния състав в т.ч. годишен фонд за всеки преподавател. Осигурен е достъп до 22 научни бази данни от 14 платформи и съвременни информационни технологии.

През оценявания период преподавателите от професионалното направление са работили по 13 изследователски проекти, от които 3 вътрешноуниверситетски и 10 международни, от които 3 с партньори от ЕС. Анализът на данните по години на оценявания период показва, че през първите 4 години на периода е налице възходяща тенденция на участията на преподавателите в проекти, но в последните две години (2017 г. и 2018 г.) е регистрирано само едно участие на преподавател от направлението в изследователски проект.

За периода 2013-2017 година преподавателите от департамент „Икономика“ са реализирали общо 63 публикации, от които 7 публикации в страната (11%) и 56 публикации в чужбина (89%). В публикациите преобладават статиите - 84%. Публикациите в реферирани и индексирани научни издания са 39, а публикациите в научни издания с импакт фактор и импакт ранг – 23. Анализът на данните по години на периода показва, че публикациите в края на периода намаляват в сравнение с началото, като намалението обхваща втората част на оценявания период. През последните две години (2017 г. и 2018 г.) е налице изключително слаба публикационна активност на преподавателите, като те са реализирали едва 3 публикации, при общо 42 за предходните две години. Значителен е броят на цитиранията на публикациите на преподавателите, като за периода 2013-2017 г. цитиранията в SCOPUS и Web of Science за 111, съответно 15,1 цитирания на един преподавател на ОТД, а в Google Scholar - 445 цитирания или 61,12 средно на един преподавател за периода. Следва да се има предвид и факта, че според базата данни REREC научните резултати на академичното направление „Икономика“ в АУБ го поставят на трето място сред 5-те водещи институции в България, извършващи научна дейност в областта на икономиката. През анализирания период преподавателите от департамент „Икономика“ имат общо 55 участия в научни форуми, 36 от които са в международни такива (65%). Налице е обаче трайна тенденция на намаляване на участията на преподаватели в научни форуми, като за 2018 г. има само 2 участия, при 17 участия в началото на периода.

Студентите в оценяваното професионално направление са осъществили 10 съвместни публикации с преподаватели, в т.ч. 2 статии, публикувани в рецензирани научни списания, 2 рецензирани доклада, 1 рецензиран казус и 5 нерцензирани съвместни публикации. В годишните конференции на АУБ за оценявания период със самостоятелни разработки са участвали 72 студенти от ПН 3.8 „Икономика“. Относителният дял на студентите, участвали в различни форми на НИД (публикации, проекти, доклади на конференции съвместно с преподаватели и самостоятелно) спрямо общия брой на обучаваните е 17% средно годишно. Данните посочват тенденция на ръст на този дял от 7% на 26%. Създадени са административни и организационни условия за разпространение в подходяща форма на изследователски резултати на студентите и академичния състав.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

АБУ разполага с достатъчна и модерна материално-техническа база за обучение и НИД. Университетът е осигурил компютърни зали и специализирани

кабинети за обучението в професионалното направление. През оценявания период е изградена специализирана компютърна лаборатория за обучение на студентите по икономика, оборудвана с 26 компютри. На всеки компютър са инсталирани закупените три софтуерни продукти STATA, JabRef, Lух22. Осигурен е непрекъснат достъп до безжичен интернет. Преподавателите и студентите ползват богат библиотечен фонд, вкл. и специализирани бази данни. При обучението на студентите ползването на авторски учебници на преподаватели в АУБ е по-скоро изключение, отколкото редовна практика. В синхрон с търсеното съответствие с учебни програми и курсове на други ВУ се ползват учебници на световно признати автори. Ролята на преподавателите в осигуряване на учебни ресурси се проявява в разпространение на лекционни материали, при което се използва и електронната система за управление на учебното съдържание e-learn, както и във включване в курсовете от по-високо ниво на резултати от изследователската им дейност. АУБ, вкл. оценяваното професионално направление, нямат програми за дистанционно обучение. Създадени са необходимите нормативни и организационни условия за добро академично и административно обслужване на студентите, подпомагащо обучението им, в т.ч. академични консултанти от преподавателския състав; задължителни въвеждащи обучения на новоприетите студенти от служители в университетската библиотека; курсове „Steps to Success“ и „Strategies for Academic Success“; създаден фонд „Студентски пътувания“, подпомагащ студентите по програми за мобилност; специална програма за подпомагане и подкрепа на студентите с академични затруднения, реализирана от Центъра за академични консултации, Центъра за психологични консултации и Центъра за развитие на писмените умения по английски език; създадени благоприятни условия за студенти с увреждания.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”.

В АУБ е създадена и функционира добра организация за набиране, обработване, управление и съхранение на информацията, свързана с качеството на обучението на студентите и тяхната реализация. С тази дейност са ангажирани различни органи и структури на университета. Съществува добре функционираща алумни система. За ефективността на връзката с алумни на АУБ, вкл. и на ПН 3.8 „Икономика“ са показателни утвърждаването на завършилите специалността като работодатели, както и тяхната дарителска дейност. Университетът разполага със система за проследяване професионалната реализация и кариерното израстване на обучаващите се в него студенти, в т.ч. и от оценяваното професионално направление. Отчита се високата степен на реализация и съответно нисък процент на безработица (под 1,4%) на завършилите ПН 3.8 „Икономика“. В професионалното направление се използва богат инструментариум за поддържане на информираност на преподавателския състав за съвременните тенденции в областта на икономиката (бази данни, участия в професионални общности, участия в редколегии, участия в международни проекти и др.). Провеждат се сравнителни анализи на учебната документация и курсове от направлението с постижения на водещи университети в Европа и САЩ.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

АУБ има добре структурирана и поддържана в актуално състояние интернет страница, достъпна в глобалната интернет мрежа. На интернет страницата на АУБ е

публикувана достатъчна, актуална и лесно достъпна информация, свързана с приема и обучението на студентите в отделните професионални направления, тяхното дипломиране, придобиваната квалификация, възможностите за професионална им реализация и кариерно развитие. Ежегодно се актуализира и публикува Академичен каталог, в който се съдържа и детайлна информация за специалността. Университетската вътрешна електронна платформа за управление на обучението предлага подробна информация за учебни програми и учебни ресурси, както и информация за стажове и професионална реализация. На интернет страницата на АУБ е огласена и актуална информация за осъществяваната в университета научноизследователска, проектна и международна дейност, както и за възможностите и условията за мобилност на студенти и преподаватели. Резултатите от изследователската дейност на преподавателите и студентите се популяризират и в други разнородни формати и дейности, в т.ч.: годишна конференция на АУБ; участие на преподавателите от оценяваното направление в международни форуми; публикувана библиография на научната продукция на преподавателите на интернет-страницата на библиотеката; информация за научните публикации на преподавателите от икономическото направление на интернет-страницата на базата данни RePeC; представяне на преподавателски постижения на организираната от библиотека „Паница“ поредица лекции.

Популяризирането на постиженията на ПН 3.8 „Икономика“ се осъществява и чрез срещи с потребителите – дни на кариерата (Job Fair), седмица на отворени врати с кандидат студенти, лекции на преподаватели в други университети, състезания за ученици и др.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”.

В АУБ е налице успешно функционираща система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Извършва се регулярен мониторинг и периодично актуализиране на предлаганите от АУБ образователни програми, в т.ч. и в ПН 3.8. „Икономика“, по установените за това правила във висшето училище. За оценявания период учебният план на специалност „Икономика“ е претърпял актуализации три пъти. Направена е актуализация и на 32 броя учебни курса. Всеки семестър са обновявани средно по 21% от предлаганите икономически дисциплини. Преглед на всички учебни програми за дисциплини, водени от един преподавател се прави като част от процеса на атестация. При актуализациите са отчетени оценките и препоръките на студентите, потребителите на кадри и партньорските организации, дадени при анкетирането им. На тази база са осъществени 8 промени в учебни програми на курсове, разделени са курсове, въведени са нови курсове в оценяваното направление. Въведена е нова интердисциплинарна подспециалност „Публични политики“. Успеваемостта на студентите от оценяваното професионално направление е обект на непрекъснато наблюдение и оценка по редица показатели за всички студенти и индивидуално за всеки студент по два пъти на семестър. В АУБ е установена процедура за вземане на навременни превантивни мерки за подпомагане на академичното представяне на студентите.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”.

В АУБ е създадена необходимата организация и се провеждат планираните дейности за самооценяване и външни оценки на предлаганите образователни програми, в т.ч. и в ПН 3.8. „Икономика“, и на учебната документация. Вътрешните и външни одити са успешно приключени и информацията за предприетите мерки е

надлежно оповестена. За поддържане на конкурентноспособност в съответствие с променящите се условия в АУБ е изградена система за регулярно и систематично проучване и анализиране на външната среда. Тези проучвания и анализ се провеждат по определени показатели от две звена - Учебен отдел и отдел „Институционални проучвания“. Ползват се и сравнителни анализи от ръководството на направлението на програми и курсове във водещи университети, а преподавателите следят съвременните тенденции в съответните области (теория и практика). В ПН 3.8. „Икономика“ няма практика за участие на представители от практиката в състава на изпитните комисии за държавни изпити и защиты на дипломни работи. ЕГ констатира, че АУБ е предприел необходимите действия за изпълнение на препоръките, направени от ПКСНУ при предходната програмна акредитация на ПН 3.8. „Икономика“. В резултат на това е постигнато увеличение на броя на икономическите дисциплини за придобиване на диплома за ОКС „бакалавър“ в специалност „Икономика“, както и са реализирани участия на преподаватели от професионалното направление в международни научноизследователски проекти на ЕС. По отношение на препоръката за увеличение броя на академичния състав в икономическото направление с хабилитирани и нехабилитирани преподаватели е констатирано частично изпълнение само по отношение на хабилитирания състав, предвид проведените две хабилитационни процедури съгласно ЗРАСРБ. Регистрира се намаление на нехабилитирания академичен състав. Препоръките на Американската Акредитираща институция са по отношение на АУБ като цяло (следакредитационен доклад 2018 г.). Съществени са препоръките за прилагане на цялостен и систематичен подход за оценяване на студентските постижения; както и наемаването, задържането и заплащането на преподавателите и подкрепата за професионалното им развитие.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **18.09.2019 г. (Протокол № 24)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКСНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти“, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика“ в Американски университет в България, гр. Благоевград на основание обща оценка **9,32 (девет цяло и тридесет и две стотни)**.

За ОКС „бакалавър“

- „Икономика“ – редовна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е шест години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.8 „Икономика“ в Американски университет в България за ОКС „бакалавър“ – 200 студенти (редовна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 200 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните

препоръки:

1. Да се увеличи публикационната активност на преподавателите по проблематиката на професионалното направление в реферирани и индексирани издания.
Срок: постоянен
2. Да се увеличи участието на преподавателите от професионалното направление в научни форуми.
Срок: постоянен
3. Да се институционализира специализиран колективен орган за постоянна координация, оценяване и контрол на функционирането, поддържането и развитието на вътрешната система за качество.
Срок: началото на учебната 2020/ 2021 г.

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: пълно съответствие

Председател на ПКСНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)